

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o petycyi gminy Strusów i okolicznych gmin w sprawie utworzenia nowego c. k. Sądu powiatowego w Strusowie.

Wysoki Sejmie!

W wykonaniu uchwały z dnia 29. listopada 1890, którą przekazał nam Wysoki Sejm do załatwienia petycyę gminy Strusów i dwunastu sąsiednich gmin, o utworzenie w granicach c. k. Starostwa trembowelskiego trzeciego c. k. Sądu powiatowego z siedzibą w Strusowie, mamy zaszczyt po zbadaniu tej sprawy przedłożyć następujące sprawozdanie.

W powiecie trembowelskim istnieją obecnie dwa Sądy powiatowe: w Trembowli z ludnością 47.959 w 34 gminach i w Budzanowie z ludnością 20.556 w gminach 9ciu, sama zatem cyfra ludności w okręgu Sądu powiatowego w Trembowli wskazuje, że okręg ten jest za obszerny i wymaga rozdzielenia go na dwa, a stosunki miejscowe i położenie topograficzne wskazują na siedzibę przyszłego sądu miasteczko Strusów.

O utworzenie nowego sądu w tej miejscowości petycyę podały i uchwałami swoich Rad gminnych jednogłośnie potrzebę tegoż potwierdziły następujące gminy:

1. Strusów z ludnością	3.011
2. Bernadówka	583
3. Brykula nowa	554
4. Brykula stara	872
5. Chmielówka	1.102
6. Darachów	2.945
7. Nałuże	638
8. Nowy Tyczyn	192
9. Pantalicha	143
10. Ruzdwiany	1.299
11. Tiutków	1.081
12. Warwarzyńce	1.935
13. Zazdrość	1.375

Ludność w obszarach dworskich należących do tych gmin wynosi 607

Razem . 16.337

Jest to odpowiednia cyfra, jaką mniej więcej posiada wiele okręgów sądów powiatowych w kraju naszym.

Zawezwana o udzielenie w tym względzie opinii swej Rada powiatowa w Trembowli na posiedzeniu z dnia 2. kwietnia 1891 uchwaliła odmówić swego poparcia petycyonującym gminom z powodów:

a) Że dogodniej jest dla nich mieć siedzibę sądu jak dotychczas w Trembowli, gdzie koncentrują się wszystkie inne władze powiatowe;

b) że kreowanie nowego sądu naraziłoby c. k. Rząd na wydatki i wreszcie

c) że ułatwienie wiejskiej ludności wymiaru sprawiedliwości wyradza w nim zbyt dużą skłonność do procesowania się, co znowu pociąga za sobą zaniedbanie gospodarstwa i zubożenie. Uchwaliła jednak Rada powiatowa życzenie, aby c. k. Rząd pomnożył skład c. k. Sądu w Trembowli o jednego adjunkta, co podług niej wystarczy na przyspieszenie załatwiania spraw bieżących.

C. k. Sąd wyższy krajowy we Lwowie w odezwie swej L. W. 58.891/91 w zasadzie przyznaje potrzebę rozdzielenia Sądu powiatowego w Trembowli na dwa i miasteczko Strusów za odpowiednią miejscowość na siedzibę nowego sądu tembardziej, że gmina zobowiązała się wystawić potrzebne na pomieszczenie sądu budynki i oddać je c. k. Rządowi na lat sześć do użytku bezpłatnie — tylko czyni uwagę, że nowy sąd w Strusowie może nie dać dostatecznego dla zwykłego personelu zajęcia, albowiem z dotychczasowej praktyki w Trembowli, na nowy sąd nie przypadłoby więcej spraw rocznie nad sześć tysięcy. — Dodaje wreszcie, iż życzeniom Rady powiatowej w Trembowli stało się już zadość, bo c. k. Ministerstwo sprawiedliwości personal sądowny w Trembowli o jednego adjunkta powiększyło.

Pomimo tak objawionych opinij, Wydział krajowy kierując się ogólnymi życzeniami kraju tylokrotnie objawianymi w obradach Wysokiego Sejmu co do pomnożenia liczby sądów powiatowych w kraju naszym, jest zdania, iż zaprowadzenie sądu powiatowego w Strusowie byłoby dla tamtejszej okolicy pożądane.

Nieprzychylna opinia Rady powiatowej w Trembowli wobec jednogłośnie uchwalonych uchwał Rad gminnych miejscowości, wnoszących petycje, nie może być uwzględniona, albowiem co do motywów wyżej przytoczonych nie wytrzymuje żadnej krytyki.

Zachodzi jednak pewna okoliczność, skłaniająca Wydział krajowy do przedłożenia Wysokiemu Sejmowi przychylnych wniosków co do Strusowa z pewnem zastrzeżeniem, iż dotąd jeszcze ośm uchwał Wysokiego Sejmu co do kreowania nowych c. k. sądów powiatowych oczekuje wykonania, dlatego jesteśmy zdania, iż utworzenie nowego sądu w Strusowie wskazane jest dopiero gdy sądy, o których mowa w naszym sprawozdaniu z dnia 4. grudnia 1891 L. W. 44.255 już będą zaprowadzone, wnosimy zatem:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem w myśl ustawy z dnia 11. czerwca 1868 r. (N. 58 D. u. p.) oświadcza c. k. Rządowi opinię, iż dla dobra mieszkańców powiatu trembowelskiego pożytecznem będzie utworzenie trzeciego c. k. Sądu powiatowego w Strusowie, do którego weszłyby gminy i obszary dworskie: Strusów, Bernadówka, Brykula nowa, Brykula stara, Chmielówka, Darachów, Nałuże, Nowy Tyczyn, Pantalicha, Rużdzwiany, Tiutków, Warwarzyńce i Zazdrość, lecz sąd ten otwartym ma być wtedy, gdy c. k. Sądy powiatowe wprzód zaprowadzone będą w Podwołoczyskach, Zakliczynie, Ottynii, Jaworzniu, Bołszowcach, Żabnem, Jezierzanach i Wielopolu.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Lwów dnia 9. lutego 1892.

Marszałek krajowy:

Sanguszko w. r.

Sprawozdawca:

Dr. D. Sawczak w. r.

Członek Wydziału krajowego.